

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32,—, polletno Din 16,—, četrtletno Din 9,—, inozemstvo Din 64,—. — Poštno-čokolaj račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inzeratom: cela stran Din 2000,—, pol strani Din 1000,—, četrti stran Din 500,—, 1/8 strani Din 250,—, 1/16 str. Din 125,—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

O lovskem zakonu.

Piše kmet iz Svetine pri Celju.

Pripravlja se, kakor se je poročalo, novi lovski zakon. Ob tej priliki je primerno, da spregovorimo tudi mi kmetje. Ker je letošnjo zimo zopet naredil zajec na našem sadnem drevju ogromno škodo, je gotovo upravičeno, da se napove neizprosni boj temu kmetijskemu škodljivcu, ki uživa ugodnosti starega lovskega zakona. Drugi zakoni se na razne načine spreminjajo, zakaj bi se še ta ne smel? Koliko se trudimo z mladim sadnim drevjem, da ga spravimo na noge, da začne lepo roditi! Potem pa pride zajec in ta ga popolnoma uniči. Kdo bo plačal škodo, ki se skoraj ceniti ne da? Stare zakupne pogodbe naj bi se razveljavilo. Tisti denar, ki ga dobi občina za lov, smo pripravljene kmetje dati v občinsko blagajno, samo da se nam dovoli nastopati proti temu škodljivcu. Saj nam divjačina desetkrat, včasih celo stokrat več škode naredi, kakor znašajo tisti dinarji, ki od lovske zakupnine pridejo na enega kmeta. Kdor pa hoče divjačino gojiti, naj jo goji v gozdu, ločenem od drugih zemljišč, ne pa tako, da se prosto sprehaja ter nam pridelke uničuje. Lovski zakupniki in lovska gospoda naj imajo svojo zabavo v večjih gozdih, katere lahko vzamejo v zakup. Po njivah, travnikih, pašnikih,

vinogradih in vrtovih pa naj se kmetu dovoli, da se brani zoper škodljivce. Če sedaj kmet ustrelj na svoji njivi zajca, ki mu je pridelke žrl, gre takoj v zapor, je ob drago puško, ima stroške v denarju, pri sodnji pa mu ostane zapisano, da je bil kaznovan zaradi lovske tatvine. Z veliko težavo obdelujemo zemljo ter plačujemo davek od nje, pridelkov si pa ne smemo braniti, ki nam jih divjačina uničuje. — Tudi gnezda lisic, jazbecev in jastrebov, teh največjih sovražnikov naše perutnine, naj se dovoli prosto pokončavati. Dokler se lovski zakon v toliko ne spremeni, bomo kmetje vedno veliko škodo trpeli. Zato prosimo vse merodajne oblasti in tudi vse činitelje pri sadjarskih in kmetijskih organizacijah, da delujejo na to, da dobimo kmetu pravičen lovski zakon!

*

O povračilu škode po divjačini.

Glede povračila škode, ki jo povzročajo ali lovci ali pa lovske živali na zemljiščih in na poljskih pridelkih, velja lovski zakon za bivšo vojvodino Štajersko z dne 21. septembra 1906, dež. zak. štev. 5 iz leta 1907, ki določa, da je za povračilo te škode odgovoren vsakokratni lovski upravičenec.

Ako se stranke ne morejo sporazumeti radi višine in povračila lovske odškodnine, odloča posebno razsodišče po določilih par. 78 do 92 štajerskega lovskega zakona. Razsodišče obstoji iz načelnika, oziroma iz njegovega namestnika, dveh razsodnikov. Načelnika in njegovega namestnika imenuje sresko načelstvo po zaslišanju prizadetih občin in lovskih upravičencev za čas, dokler traja zakupna doba. Načelniki in namestniki takih razsodišč morejo biti samo neoporečni in nepristranski moške, ki so izkušeni v gozdarskih, kmetijskih in lovskih zadevah. Sresko načelstvo mora ob početku zakupne dobe obvestiti pristojne občinske urade in jim sporočiti, kdo je načelnik ali namestnik lovskega razsodišča za dotični lovski okoliš.

Kdor hoče uveljaviti lovske odškodnine, mora prijaviti svoj odškodninski zahtevek pristojnemu načelniku razsodišča ob času, ko se škoda še lahko ugotovi, ker bi sicer ta zahtevek ugasnil. Ako pa je mogoče ugotoviti škodo na žitu in drugih poljskih pridelkih

še ob času žetve, je treba prijaviti le samo poškodbo, dočim se višina škode in višina odškodninskega zahtevka ugotovi šele ob času žetve, oziroma ko je taka ugotovitev mogoča.

Načelnik razsodišča mora o vsakokratnem zahtevku na povračilo lovske škode takoj obvestiti lovskega upravičenca ali njegovega namestnika ter mora povabiti tožitelja in lovskega upravičenca k spravnemu poskusu. Ako ni mogoče doseči sporazuma, pozove načelnik razsodišča prizadeti stranki, da imenujeta vsaka po enega člana v razsodišče, obenem pa naznani kraj in čas prihodnje razprave.

Stranke se lahko udeleže te razprave, ako ne pridejo k razpravi, se razpravlja brez njih.

Ako ena ali druga stranka ne imenuje člana razsodišča, je načelnik upravičen uradoma in brez predloga imenovati člane razsodišča.

Razsodišče razpravlja in odloča po svobodnem prevdanku, vendar samo v okvirju predlogov, ki so jih stavile stranke. Pri razpravi skuša načelnik razsodišča doseči najprej sporazum v pogledu povračila in stroškov postopanja. Ako se ta sporazum izjalovi, pa mora razsodišče na podlagi potrebnih krajevnih poizvedb odločiti o sledečih točkah:

1. AM je škoda nastala po divjačini, oziroma ob priliki izvrševanja lova.

2. V kolikor so utemeljene navedbe strank glede višine škode.

Pisatelj »Robinzona« Daniel Defoe. O niem poročamo obširno na drugem mestu.

Dr. Maranon, ki ima največ izgledov, da bo izvoljen predsednikom španske republike.